

ARCHA

$\frac{5}{2008}$

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Jen se, zimo, zeptej... • Česká rada dětí a mládeže slaví kulaté jubileum • Anketa: Co byste popřáli ČRDM do dalších let? • Na tábory s MŠMT • Výměna mládeže v Turecku • Izraelští studenti překvapeni přírodou i počasím • Kam svítila Laterna 2008 • Rovnováhu je třeba najít • Partáci na pionýrských táborech • V Banátu • Zaostřeno na hvězdárnu • ČRDM se zaměřila na osvětu (nejen) rodičů • Festival YMCA Europe 2008 v Praze • S Dominem na Mars • Lughnasad v Nasavrkách • Boží oko, Gisela a Bílá zář • Světová konference skautek • Deset pestrých let České rady dětí a mládeže

Foto Pavel Drábek, Junák, Kateřinice

Fotogalerie Archy

Jen se, zimo, zeptej...

úvodem

Je těžké naučit malé dítě mluvit, je mnohem těžší naučit ho používat důležitá slova ve správný čas.

Je složité naučit mrně chodit, je mnohem složitější vysvětlit mu správný směr. Některý dospělák by zkrátka raději skládal vagón uhlí, což je menší dřina než výchova jednoho metrového špunta...

Kromě toho, že ranní rosu sluníčko nestíhá vysoušet, že se na nás ze stromů valí listí, poznáme konec prázdnin zcela jasně – proudy dětí před školou. Jsou odpočínuté, opálené, navoněné, radostné, někdy i našťavané. Záleží na tom, jak si prožily dva měsíce prázdnin.

U nás prázdniny začínají už na jaře. Plánuji, kam pojedeme, co uvidíme, jak si prožijeme léto. Ostatním připadám jako šílenec a věta „To neřeš, prázdniny jsou daleko“, je chabou odměnou za mé snažení. Samozřejmě, že poznámky v letním sešitu jsou jen střípek toho, co si prožijeme ve skutečnosti...

Protože bylo pod mrakem, voda studená a děti otrávené, vyrazili jsme na Petřínskou rozhlednu. V automobilové době se přemístíme do hlavního města a lanovkou (už to byl pro tři vesnické kluky zážitek) vyjedeme na Petřín. Stojíme před vysokánskou, pro děti šileně vysokánskou, rozhlednou. „Hele, teto, je tam výťah?“ „To fakt musíme vyšlápnout?“ „Nedáme si zmrzlinu?“ V žádném případě nedovolím těm lenochům zmařit mé výletnické plány. Rozdávám jim do kapes dvacetikorunu a začínám vypravovat o dalekohledu, který jim ukáže Národní divadlo, Mánes a Vltavu – všechno jako na dlani. Každý se bude moci dívat, kam bude chtít. Jsou chlapi, tak těch několik schodů zvládnou. Tak, srabi, kdo se zadýchá jako první...?

Ano, jako první nemůže popadnout dech jejich aktivní teta. Junioři makají po schodech ke slíbenému dalekohledu. Mně je špatně už v polovině a hledám malé lavičky na posbírání posledního dechu. Občas si strachy zařvu, kdeže je můj pětiletý syn, protože taková výška je nebezpečná i pro dospělého. Bojím se, že začne foukat vítr. Bojím se, že

škobrtnu na tom úzkém schodišti. Bojím se strašně moc.

Kluci poslušně čekají. Mladšího drží za ruce a dokonce si vyndali z batohu pití. Museli ho nějak zabavit, než se doplazil vůdce výpravy. Nadšeně pozorují malé tečky lidí v ulicích. Koukají se dalekohledem na parník, auta a možná i na ten Mánes. Hlasitě se smějí tomu, že se bojím skoro vyjít na ten neprosklený ochoz. Překřikují se, kolik vlastně schodů vyšli a jaká to byla makačka.

Dáváme si oběd a míříme ještě do bludiště. Vyrazíme si na památku minci a kluci parkem pádí po strmých stráních až dolů k tramvaji. Cestou domů si starší prohlíží na foťáku obrázky a mladší usíná únavou. Vysvitlo sluníčko, tak nabírám sílu na večerní koupání. Hoši nevědí, že nafoukneme lehátka a půjdeme do rybníka k lesu. Voda tam ukazuje dno a její teplota se rovná žiletkám. Já tam asi nevlezu, udělám zatím na dece v trávě večeri. Ach jo, nebylo by fakt lepší vzít lopatu a v klidu, o samotě, si skládat ten malý vagón lehkého uhlí...?

Až se mě zima zeptá, co jsem dělala v létě – mám jasno. Vyšla-pala na českou Eiffelovku. Plavala v ledové vodě. Prežila strach z výšek i podzemí. Jedla černé buřty,

vyndávala klíšťata, balila mokry stan. Vytvořila dětem pro ně to nejdůležitější do života: krásné vzpomínky. Zážitky plné smíchu, šarvátek a obyčejné lásky.

Marie Molková – Hromča
Ilustrační foto Pionýr

Archa 2008

Témata Archy

Uzávěrky:

1. Dětská sdružení jako záchytný bod	31. 1.
2. Děti a média	12. 3.
3. Neformální vzdělávání v dětských sdruženích	16. 4.
4. Bambiriáda 2008 (dvojčíslo)	9. 6.
5. Až se zima zeptá, co jsme dělali v létě...	20. 8.
6. Děti a mládež jako politikum?	1. 10.
7. Krajské rady dětí a mládeže	4. 11.
8. Být malou organizací?	1. 12.

Česká rada dětí a mládeže slaví kulaté jubileum

z črdm

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) byla založena roku 1998. Modrá loďka, kterou má Rada ve znaku, pluje tedy „po vlnách dětských řek“ již deset let. Při oslavě na roztockém záměčku nedaleko Prahy se 19. června 2008 sešli zakládající členové sdružení i zástupci současných členských organizací. Areál zámku v Roztokách se pro tento den stal také dějištěm předání mimořádné Ceny Přístav dvěma vysokým úředníkům z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Pozvání na oslavy přijal také ministr školství Ondřej Liška.

„Já jsem chtěl k těm desátým narozeninám čistě lidsky, sám za sebe, popřát všechno dobré do dalších desetiletí,“ řekl po svém podvečerním příjezdu do Roztok ministr. Ondřej Liška také krátce zavzpomínal na svá jinošská léta, kdy se pohyboval v různých mládežnických sdruženích a iniciativách.

„Bez toho bych v sobě dnes neměl potřebnou motivaci a hodnoty, které se snažím jak v politice, tak ve veřejném životě hájit,“ zdůraznil vzácný host. Sám ministr je dnes otcem roční holčičky, o jejíž budoucnosti často přemýšlí.

První náměstkyně ministra školství Eva Bartoňová s Cenou Přístav

„Chtěl bych, aby si i ona ve svém dospívání mohla svobodně zvolit, jestli chce být se svými vrstevníky a dělat to nebo ono, jezdit do přírody a vlastně se, aniž by to takhle sama vnímala, vzdělávat. A to je pro mě strašně důležité,“ poznamenal ministr školství. Upozornil, že on ani jeho spolupracovníci nemohou při nejlepší vůli suplovat

rolí oslavenců z České rady dětí a mládeže, kteří poskytují mladé generaci prostor pro neformální vzdělávání. „Možná mnohem lépe než kdejaká škola a kdejaký učitel – a to není nic proti školám a učitelům – dokážou tato sdružení mladé lidi nejenom informovat, ale také je formovat.“

Úvodního moderování zhruba tříhodinové oslavy se ujal náčelník Asociace turistických oddílů mládeže a jeden z „otců zakladatelů“ České rady dětí a mládeže Tomáš Novotný. „Roztoky jsou nyní nejdůležitějším městem v této zemi, a to ze tří důvodů. První je ten, že jsme tady založili Českou radu dětí a mládeže, druhý důvod je, že se zde před pěti dny oženil současný předseda ČRDM Aleš Sedláček a třetím důvodem je, že tu dnes slavíme desáté výročí České rady dětí a mládeže,“ zahájil oficiální část programu Tomáš Novotný.

Oceněný šéf ministerského odboru pro mládež MŠMT Jaroslav Tuček

Na travnatém řečništi pod modrou oblohou se postupně vystřídali všichni tři lidé, kteří v uplynulých deseti letech stáli v čele ČRDM – Jana Vohralíková, Pavel Trantina i současný předseda Aleš Sedláček.

Areál zámku v Roztokách u Prahy navštívili u příležitosti oslav desetiletého výročí České rady dětí a mládeže také 1. náměstkyně ministra školství Ing. Eva Bartoňová a ředitel odboru pro mládež na MŠMT Mgr. Jaroslav Tuček. Oba tam slavnostně převzali mimořádnou Cenu Přístav, která jim byla udělena za mnoholetou kvalitní práci pro děti a mládež lidi v České republice.

„Já řeknu jediné: já budu pořád stejná a budu dál takhle pracovat,“ tak zněla bezprostřední reakce náměstkyně Bartoňové na udělené ocenění.

V popředí zleva: předseda ČRDM Aleš Sedláček, uprostřed ministr školství Ondřej Liška a bývalý předseda dětské a mládežnické rady Pavel Trantina

O příjemnou atmosféru na čtvrté oslavě se postaralo nejen krásné, skoro letní počasí, ale i zonglérské minipředstavení dětí ze sdružení Roztoč, a především vynikající vystoupení vokální pětky Kris Kros Kvintet.

Jana Šedivcová a Jiří Majer

Vokální pětky Kris Kros Kvintet předvedla vynikající výkon.

Anketa: Co byste popřáli ČRDM do dalších let?

Co bych České radě přála? Tak já bych jí hlavně přála lidi; ono je to skoro všechno o lidech. Takže: výborný tým lidí – protože bez „tahounů“

nikdy nejde nic pořádného dělat – pak samozřejmě, aby uměli mezi sebou naslouchat a pak ještě jedno: spoustu dobrých nápadů. Protože zase i bez nich se to nedá dělat. Takže – ať se jí daří...!

*Eva Bartoňová,
první náměstkyně
ministra školství, mládeže
a tělovýchovy (MŠMT)*

Co bych jí přál do dalších deseti let? Aby se v jejím čele objevili lidi, kteří budou mít co té České radě dětí a mládeže dát – a aby tu organizaci řídili ku prospěchu těch, kteří jsou v ní sdružení. Toť vše.

*Petr Halada,
předseda sdružení Pionýr*

To nejdůležitější je, aby se lidi v České radě dětí a mládeže, zejména tedy v jejich „výborech“, zbytečně vzájemně nešťvali.

*Jiří Navrátil,
místostarosta
Junáka*

České radě dětí a mládeže nechci do dalších let přát, aby měla něčeho navíc, anebo byla v něčem nejlepší, jak se to obvykle dělá. Chtěla bych jí popřát,

aby zůstala svá, jiná a neporovnatelná s národními radami v ostatních evropských zemích. Prostě taková, která bude zrcadlit rozmanitost členských sdružení z Čech, Moravy a Slezska, jejich mnohdy dlouholetou historií a tradiční programové cíle.

Vídala jsem téměř pokaždé těžko skrývaný údiv zahraničních delegací, které tato jinakost vyvolává, a to např. již v počáteční části výměny informací, kdy představujeme název Česká rada DĚTÍ a mládeže. Zdá se, že pro většinu z nich je překvapující myšlenka, že kromě institutu rodiny a školy existuje nějaká jiná součást demokratické společnosti, která si dobrovolně klade za cíl, působit prostřednictvím své činnosti s minimálními finančními náklady na vzdělávání a výchovu dětí a vzít na sebe s tím spojenou odpovědnost a rizika.

Zejména v západoevropských zemích národní rady MLÁDEŽE soustředí nejčastěji své síly na to, aby zajistily mladým občanům své země účast na politické participaci v nejširším smyslu slova, totiž dát jim zvláštní legitimitu a nástroje, aby se mohli účastnit věcí veřejných. Sdružení dětí a mládeže v České republice, která převážně tvoří ČRDM, oproti tomu „přicházejí“ k dětem ve věku, kdy jim můžou pomáhat objevovat svět a odpovídat na jejich otázky, proč a jak věci ve společenství fungují, aby je pak mohla provázet při proměně v mladé lidi, které naučila dovednostem, jak z vlastní iniciativy věci kolem sebe měnit. Vážme si tedy uprostřed sjednocující se Evropy a globalizovaných světových otázek svých vlastních cest, které můžou vést ke stejným cílům.

*Michaela Přílepková,
ředitelka Kanceláře ČRDM*

Já bych chtěl, aby (lidé v ČRDM) byli pořád mladí, aby byli spokojení, veselí, aby jim nedocházel elán, nápady. A aby od těch nápadů, kterých nemají málo a určité jich bude i dál spousta, neměli nikdy daleko k realizaci. A věřím, že pokud budeme spolupracovat – a já bych si to moc přál – tak že společně se nám podaří něco dobrého udělat.

*Jaroslav Tuček,
ředitel odboru pro mládež MŠMT*

No, popřál bych Radě, aby i pod novým vedením vyslapovala tak, jak vyslapovala (dosud). A hlavně, aby se „zadařilo“ to, co je určitým nástrojem z ministerstva školství: spolupráce s vrcholovými orgány – a aby jimi bylo nejenom ministerstvo školství, které je našim ministerstvem zaštiťujícím, ale aby to takhle bylo jak v Poslanecké sněmovně, tak v Senátu. Abychom – tedy Česká rada dětí a mládeže aby byla brána jako partner, a ne jako přívažek.

*Miroslav Mikeš,
místonáčelník
České tábornické unie*

Tak já bych jí přál nadšenec, málo svárů a velkou podporu předsedovi, protože to nemá jednoduché a je na něm hodně věcí. A přál bych jí nápady. A myslím si, že nezáleží až tolik na věku, a v tom bych oponoval – to tam takhle dejte, prosím – naši emeritní předsedkyni (Janě Vohralíkové): Nezáleží na věku; ve vedení ať sedí „mladé tváře“, ale jinak myslím, že jde o nápady a o chuť.

*Tomáš Novotný,
předseda Asociace
turistických oddílů mládeže*

Aby se jí dařilo čím dál tím víc to, kvůli čemu vznikla. To znamená být oporou těm, kteří „dělají“ s dětmi a mládeží – hlavně v tom, aby společnost konečně pochopila, že výchova je to nejdůležitější, na čem záleží její budoucnost. A aby také čím dál tím víc byla opravdu společenstvím všech, kteří si vzájemně důvěřují, a proto mohou táhnout za jeden provaz.

*Jiří Zajíc,
bývalý ředitel Kanceláře ČRDM*

připravili -jm- a -js-

Na tábory s MŠMT – cíl neznámý

Přestože meteorologové hlásili po tropických vedrech silné ochlazení, sluníčko praží ostošest. Pod přístřeškem využívají chládku asi dvě desítky dětí a z keramické hlíny vytvářejí dárečky pro své nejbližší. Další skupinka ve stínu chatek šije pytlíčky na táborové platidlo – skleněnky, které získávají táborníci při hrách místo bodů. Tábor začal sotva před dvěma dny, ale program je v plném proudu.

Jako každým rokem, i letos nám pracovníci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nabídli, že se můžeme s nimi jet podívat na tábory při některé z jejich pravidelných kontrol. MŠMT přiděluje sdružením na letní tábory každoročně dotace, a tak pochopitelně chce vědět, jak s nimi táborníci naloží, a zda tábor odpovídá zaslanému projektu a popisu.

Kdy se kam pojedete, to se ale předem nedozvíte ani náhodou. Pan Ladislav Křišťůfek, pracovník ministerstva, si prostě lebedí v překvapení. A tak teprve při nasednutí do auta říká: „Dnes to budou východní Čechy a možná i Morava...“

O. s. Dubíčko se věnuje celoročně dětem z Dubí u Teplic. Pořádá kroužky, výlety, jarní prázdniny a letní tábor. Krédem je zabezpečit dětem zajímavou náplň volného času. A také je něco naučit.

Na otázku pana Křišťůfky, proč jeli na tábor tak daleko, odpovídá hlavní vedoucí Marcela Červínková, že se snaží jezdit každý rok jinak,

aby děti poznaly kus naší vlasti. Však je také čekají výlety po okolí – do Adršpašských skal a do Broumovského kláštera. Chatový tábor v Janovičkách u Broumova je zařízený docela luxusně, čistounké umývárny a toalety, nerezová kuchyně a klubovna s tělocvičnou pro večery a deštivé dny... Tématem táborové hry pro téměř šest desítek táborníků jsou Staré pověsti české a lidové zvyky.

Popisy cesty k táborům jsou občas tak trochu hádankou. V papírech jsme se o tom dalším dočetli jen: tábor YMCA, Pavlátova louka, Nové Město. Ale které? Po troše dohadování pan řidič zamíří do Nového Města na nad Metují – malebné městské památkové rezervace, přezdívané „Český Betlém“.

Chatovou osadu, kde se každoročně konají Akademické týdny, obsadilo jedenadvacet ymkařských rodin, což i s nejmenšími dětmi čítá přes stovku osob. Sjely se sem z celé republiky.

Sdružení s názvem „Živá rodina“ je kolektivním členem YMCA v ČR; jeho hlavní náplní je posilování dobrých vztahů v rodině prostřednictvím rozmanité činnosti.

Naše všetečné otázky zodpovídají manželé Bernardovi z Přerova. Tábor se tu koná už jedenáctý rok, účastníci sem jezdí potkat staré známé. Vzhledem ke křesťanskému zaměření sdružení je v programu obsažen duchovní rozměr, každé ráno je společná bohoslužba. Dopoledne mají děti program v pěti odřících podle věku, zatímco rodiče využijí tu chvíli pro sebe, aby mohli debatovat či poslouchat před-

nášky na téma rodinné vztahy, komunikace, výchova... K dispozici je tu i psycholog.

Odpoledne je volno, rodiny jezdí převážně na výlety, třeba do Babiččina údolí, na zámek do Opočna nebo na některé z blízkých koupališť. V závěru týdne je čeká společná šifrovací honba za pokladem.

Je po poledni a míříme do hor – přes Velkou Deštnou na Orlické Záhoří – na další dva tábory. Jeden jsme nenašli vůbec, a druhý spíš náhodou. Zatímco jsme pátrali po klasických stanech, byl tábor umně ukryt v horské chatě... Proč, pochopili jsme vzápětí.

Letní soustředění tam měl dětský folklorní soubor Červánek

z Hradce Králové. Pochopitelně, k nácvikům tanců se podstatně líp hodí sálek s parketovou podlahou než rozbahněná louka... Tricítka děvčat a chlapců se připravovala na vystoupení na festival v Ostravě. Ve chvíli, kdy jsme je „přepadli“, se chystali vyhlásit poslední úsek táborové hry na téma Cesta Malého Prince. Kvůli nám změnili program a nedali jinak, než že se podíváme na kousek vystoupení. Vrzly housličky, a už nožky podupávají a sukně se vrtí...

A jak už jsme byli v té muzice, tak další „štací“ byl Český hudební tábor Radost v Horním Jelení. Že jste o něčem takovém ještě neslyšeli? My taky ne, ale koná se už podvanácté – a absolventi těch prvních dnes studují konzervatoř... Tábor připomíná jen chatky po obvodě velké louky. Jsou tu dvě budovy s pokojíky–hudebními učebnami a velká koncertní hala.

Bicí, harfy, basy, cokoliv k dispozici, k tomu lektori. A hlavně chuť účastníků si vyzkoušet třeba nástroj, po kterém touží. Podle slov vedoucí tábora paní Zdeňky Matouškové se tu učí děti především nácviku souhry, dokonce mají možnost zahrát si ve vlastním až stočtyřicetihlavém symfonickém orchestru.

Je večer, uháníme ku Praze. Program byl všude pestrý, děti spokojené, a tak vlastně můžeme být spokojeni také. Tak zase za rok – kam asi?

Michala K. Rocmanová
foto autorka

Výměna mládeže v Turecku

V červenci se v tureckém městě Fethiye uskutečnila mezinárodní výměna mládeže na téma „Jsou ženy technologické, nebo technofobické?“. V době od 10. 7. do 19. 7. 2008 se tam v rámci zmíněné akce sešlo 40 mladých lidí a vedoucích z Portugalska, Nizozemí, Litvy, Bulharska, Rumunska, České Republiky a Turecka. Prázdninové výměny se zúčastnili i tři čeští účastníci Programu pro mládež Cena vévody z Edinburghu (Program EDIE).

Českou republiku zastoupili konkrétně účastníci Programu EDIE z Nového Města pod Smrkem a Prahy – Jarmila Hrušková, Kateřina Sukdoláková a Miroslav Šmid. Co všechno zažili, vypráví Kateřina Sukdoláková: „Úvodní program se skládal z hraní seznamovacích her. Další dny jsme se zabývali tématem ženy a techno-

logií v různých aktivitách a workshopech. Aktivitou, na kterou určité nikdo jen tak nezapomene, bylo vžití se do role opačného pohlaví, a to ne pouze vzhledem, ale dokonce i myšlením. Všichni jsme se převlékli a začali si společně povídat o našich ženských a mužských problémech. Ukázalo se, že ženy by si to s muži klidně vyměnily, zato muži se už nemohli dočkat, až jejich role skončí.

Také jsme se pokoušeli nalézt důvody podceňování žen ve vztahu k technologiím a jejich užívání. Ve skupinách jsme napsali krátké scénky, které jsme předváděli kolemjdoucím v ulicích. Osobně jsme se pak ptali tureckých žen na jejich vztah k technologiím a jejich vlastní názor na roli ženy v Turecku.“

Ve volných chvílích měli účastníci výměny možnost obdivovat krásy tureckého pobřeží a poznat i některé turecké zvyky. Večer byly vždy připraveny procházky

po městě či návštěva kavárny, nechyběl ani mezinárodní nebo turecký večer s ukázkou svatebních tradic. „Žena například při zasnubách budoucímu manželovi připraví kávu s octem a solí a ten je musí bez jakéhokoli náznaku nechuti vypít, aby dokázal, jak mu na budoucí ženě záleží,“ vypráví Kateřina Sukdoláková. Z výměny si všichni odváží seznámení s novou zemí a kulturou, mnoho poznatků o vztahu žen k technologiím, méně předsudků a přátelství, která mohou pomoci i v organizaci dalších zajímavých projektů.

Dana Dvořáková
a Kateřina Sukdoláková

Izraelští studenti překvapeni přírodou i počasím

Výprava 35 izraelských účastníků mezinárodního programu Cena vévody z Edinburghu navštívila ve dnech 30. 7. až 6. 8. 2008 Českou republiku.

K Izraelcům se připojila skupina 15 českých účastníků Programu EDIE (název Programu v ČR) z Českých Budějovic a Světle nad Sázavou. Společně během třídenního putování Šumavou prošli jednu z nejkrásnějších a nejstarších turistických tras, tzv. Medvědí stezku, navštívili zmizelou vesnici Zadní Zvonková a přešli i do Rakouska. Na závěr expedice sjeli účastníci na raftech Vltavu mezi Českým Krumlovem a Zlatou Korunou. „Jízda na raftech byla ne skutečným zážitkem. Překvapilo nás, že je zde voda

v řekách sladká,“ řekl Islam Abu El Hija, jeden z izraelských účastníků. „A také nás překvapilo množství stromů a rostlin, ale i rychlé změny počasí. Přišla bouřka a déšť, ale za čtvrt hodiny už zase svítilo slunce. To v Izraeli nezažijete,“ dodává Gal Izhaki, vedoucí izraelských účastníků Programu.

Izraelci se seznamovali nejen s naší přírodou, ale i historickými památkami a zajímavými městy. Prohlédli si Český Krumlov. Své cestování účastníci zakončili v Praze – prohlédli si staré židovské město, Pražský hrad, Karlův most a Malou Stranu. „Bylo skvělé, že jsme mohli poznat odlišnou přírodu, památky a způsob života, než známe,“ shrnula Gal Izhaki.

Početná izraelská výprava se do naší republiky vrátila i na základě dobrých zkušeností s loňskou expedicí po jižních Čechách, kterou zajišťoval – stejně jako letos – Vladimír Kojan z Gymnázia J. V. Jirsíka v Českých Budějovicích, jeden z vedoucích českého Programu EDIE. Plánování a příprava expedice nebyla jednoduchou záležitostí, protože je třeba brát ohled na víru a zvyky izraelských účastníků. Těsnější spolupráce s izraelskou odnoží Programu se datuje od roku 2006, kdy se českobudějovičtí studenti v rámci projektu „Zmizelí sousedé“ vydali do Izraele hledat občany bývalého Československa, kteří přežili holocaust a po válce emigrovali.

Dana Dvořáková
foto Stanislav Rataj

Kam svítila Laterna 2008

Tma neexistuje – je to jen nepřítomnost světla...

Ano, i letošní, již čtvrtá Laterna byla především o světle, o svícení si na různé věci, na různá témata. Kurz Laterna je kurzem Prázdninové školy Lipnice a je určen účastníkům ve věku od 16 do 19 let. Těch se letos v červenci v Litoměřicích sjelo 24 a pár kilometrů od tohoto krásného města strávilo společných 11 dní naplněných pohybem v akčních programech, střikajícím potem, tvořením, malováním, smíchem, přemýšlením, radováním, nahlížením do sebe, někdy též slzami

smutku i štěstí, společným sdílením, světlem i setkáním s přírodou.

Programy na Laterně byly zaměřeny tak, aby si účastníci mohli posvětit na své vztahy a o péči o ně, na hodnotu osobnosti (jak se vidí každý sám a jak ho vidí ostatní), na to, jaké má kdo životní hodnoty a co by chtěl kdo dělat, i na komunikaci a věci s ní související. Již v přípravě kurzu dal šestičlenný tým dohromady moudrou větu, kterou nakonec účastníkům skutečně sdělil. A to týmové „moudro“ zní: *životní zrání je neustálé hledání odpovědí.*

A tak, když i vy budete chtít znát nějaké odpovědi, možná je najdete na některém kurzu Prázdninové školy Lipnice. Kouk-

něte koncem roku na www.psl.cz a jistě si vyberete ☺

Lepší, než si stěžovat na tmu, je škrtnout sirkou.

Hodně štěstí ve tmě!

Rovnováhu je třeba najít

Tak to byl základní „reklamní slogan“ kurzu Archa 2008, klasického kurzu Prázdninové školy Lipnice, který proběhl letos na přelomu června a července, tedy přesně v polovině roku. Letošní kurz Archa, stejně jako sedm Arch předešlých, které se konaly s různě dlouhými přestávkami v průběhu posledních šestnácti let, byl zaměřen na rovnováhu. Samozřejmě, že téma rovnováhy vnímal tým letošní Archy trochu jinak než tým Archy první v roce 1992. Tým letošní Archy čítal

sedm lidí a jednoho partnera kurzu a během několikaměsíční přípravy jsme se shodli, že rovnováhu vnímáme jako vyvažování, a to je neustálý proces.

Stanovili jsme si několik hlavních témat a podtémat, která jsme chtěli nabídnout našim účastníkům, a pak jsme si stanovili nemálo cílů souvisejících s tématy. Mezi naše témata patřilo: **lidské směřování – spokojenost** (štěstí, co chci já a co bych měl), **skutečnost** – kde jsou hranice virtuality?, **zodpovědnost** za sebe a za svět – jsem spíše

více aktivní či více pasivní?

Připravili jsme mnoho programů, abychom co nejlépe naplnili naše cíle, a přijeli na středisko o pár dní dříve než účastníci. V předvečer příjezdu účastníků, když jsme se všichni sešli k týmové schůzce, začala ohromná průtrž mračen, blesky a hromy, stromy padaly. Že by na svět přišla zkáza potopou? Naštěstí to nebyla záležitost celosvětová, ale jen lokální, která však ovlivnila i den následující. Kvůli zpoždění vlaků, a výlukám, dorazili na smluvené nádraží v danou hodinu jen dva účastníci. To je fakt málo... Až dalším vlakem za dvě hodiny dorazili všichni ostatní a kurz mohl začít plánovanou hrou, jen o dvě hodiny později. Tím jsme pochopili, že Archa prostě nemá kormidlo a že některé věci prostě řídit nemůžeme a nebudeme.

Následujících deset dní proběhlo pěkně, jak na středisku u Moravského Berouna, tak i v kraji na jih od Brna, kde naši účastníci zažili pěší pouť se vším všudy, včetně velmi časného vstávání, poledního spánku i puchýřů na nohou. Kurz nakonec dospěl do svého konce a všichni zúčastnění opustili společnou palubu a vydali se každý hledat rovnováhu sám za sebe.

Bylo mi ctí účastnit se takové povedené, silné a magické akce. Mé velké poděkování všem!

Adéla Půčková, PŠL,
členka týmu kurzu Laterna
a vedoucí instruktorka kurzu Archa

Partáci na pionýrských táborech

Již to bude téměř rok, co se rozběhl nový **projekt Partáci**, který připravilo občanské sdružení Pionýr. Projekt je určen pro děti ze zařízení institucionální výchovy a jeho cílem je vytvořit prostředí pro opravdovou integraci. Svoji myšlenkou se projekt snaží vést členy sdružení k podpoře solidarity a nezištné pomoci, a naplnit tak jeden z *Ideálů Pionýra*, kterým je *Pomoc*. Při vlastní realizaci ale uvádí do života i *Ideály Prátelství* a *Poznáání*.

O co vlastně jde? Cílem je poskytnout dětem ze zařízení institucionální výchovy (říkejme jim partáci) příležitost zapojit se mezi děti – členy Pionýra – prostřednictvím letních pionýrských táborů, a najít si tak nové kamarády. A letní tábory jsou výbornou příležitostí, protože děti zde zažívají četná dobrodružství. Táborový program je pro ně nejen zdrojem zábavy, ale i nových zkušeností a rozvoje mezilidských vztahů. Tábor, to je nejen umění postarat se do značné míry sám o sebe, ale také umění podřízovat „já“ potřebám a zájmům „všech“. Táborová atmosféra a společný prožitek tak dává příležitost vzniknout novým opravdovým přátelstvím.

Součástí projektu je navíc pestrá a prakticky zaměřená vzdělávací akce určená pro vedoucí ze zapojených táborů. Je-

jím účelem je především odbourání různých obav a předsudků. Proto náplň tvoří např. seznámení s problematikou a zvláštěnostmi práce s dětmi ze zařízení institucionální výchovy, zaměření na problematiku situace, které mohou nastat při integraci do kolektivu a podobně.

Co je podstatou projektu?

Zapojení malých skupin partáků (2 – 4 děti) do letních pionýrských táborů, tedy do prostředí vhodného pro navázání sociálních vazeb. Cílem je zabránit tvoření subskupin dětí, které se mezi sebou znají již ze zařízení – početnější skupinka dětí se uzavře do sebe a děti pak nemají potřebu navazovat kontakty s okolím, tedy s ostatními dětmi. Dosah projektu se neomezuje pouze na letní táborovou činnost, ale směřuje mnohem dál a hlouběji do činnosti Pionýra. Doufáme, že mnohá navázaná přátelství budou pokračovat i během školního roku v rámci pravidelné činnosti pionýrské skupiny, se kterou byly děti na táboře. Proto jsme pro ně vybírali takové tábory, jejichž pořadatel (pionýrská skupina) má sídlo co nejblíže jejich „domovského“ zařízení. Činnost v uceleném kolektivu může partákům výhledově pomoci i po odchodu ze zařízení institucionální vý-

chovy. Velmi často totiž nemají utvořené žádné vazby s vnějším prostředím, tudíž nemají ani kamarády, na které by se mohli po odchodu ze zařízení v případě potřeby obrátit. Projekt si neklade za cíl zachránit všechny takové děti, ale snaží se pomoci se začleněním sociálně vyloučených jedinců do „běžného života“ a s vytvořením přátelství mezi dětmi i navázání dlouhodobější spolupráce jednotlivých pionýrských skupin a institucí.

Projekt je určen pro děti ve věku 6 – 15 let (1. – 9. třída ZŠ), jež žijí v dětských domovech

a podobných zařízeních. Výjimečně se mohou zapojit i děti ve věku 15 – 18 let, za předpokladu účasti na přípravě táborového programu již během roku. Pro vedoucí je práce s partáky cennou praxí a děti přirozeně poznávají, že ne každý má to štěstí žít s rodiči. Tábory, které se zapojí do projektu nebo do jiné obdobné činnosti, tak poskytnou všem účastníkům životní zkušenosti, které jsou jinak nepřenositelné a nesdělitelné, které nezískají jinak než osobním prožitkem.

A nakonec to hlavní – jak se to vlastně všechno povedlo? První ročník samozřejmě neběžel od začátku do konce dokonale, ještě se máme co učit. I přesto 54 partáků vyrazilo za prázdninovým dobrodružstvím a novými kamarády na 13 letních pionýrských táborů. Některé pionýrské skupiny navíc dlouhodobě spolupracují s nějakým zařízením, které posílá své děti na jejich tábory. Partáků tak bylo nejspíš ještě více a snad jich bude každý rok přibývat.

Jana Janečková

ilustrační foto Jaroslav Kratochvíl

V Banátu

Táboření u Vodenice

Banátský tábor je za námi. Teď už snad jen zbývá za nás, ostravské Průzkumníky, zhodnotit, jaký byl. Jedním slovem bych myslím mohla říct, že úspěšný.

Pro vybrané lidi z našeho oddílu začala „akce Banát“ už mnohem dříve, než dnem příjezdu dětí. Celá příprava dopravy a další organizační záležitosti nás stály několiknásobně více sil, než průběh samotného tábora. I když se nám nakonec podařilo včas shromáždit všechny potřebné věci před naší klubovnou a naložit je na vozík, cesta tam byla docela hororová – 1100 kilometrů nám v plně naložených autech zabralo 24 hodin. Nakonec jsme ale úspěšně dorazili do vesnice Geriník, poblíž které se nachází táborová louka.

A následující 4 dny byly opravdu náročné. Koně pana Maštaliře, který nám žebříňákem vozil věci k tábořišti (autem se ta šílená cesta zvládnout nedala), se docela zapotili, otočit se museli šestkrát, než jsme všichni materiál a podsady měli dole. Hlavně ale už v průběhu prvního dne začalo pršet a nepřestalo po celou dobu stavby a pak ještě několik dní poté, co přijely děti. Stavět tábor v dešti u nás, v Česku, kde máme skvělé zázemí, je dost nepříjemné – ale dělat to za takových podmínek na místě, kde není nic a během tří dnů tam musí být funkční základna pro třicet lidí... Tak to stálo opravdu za to.

Ale zvládli jsme to. A i když i další dny přšelo a celý týden

jsme se ještě museli věnovat některým dodělávkám na tábořišti, tak musím říct, že s příjezdem dětí zavládla pohoda. Sice na stan, ešusy a vůbec všechno kolem koukaly docela vyjeveně, ale brzy si zvykly a přizpůsobily se táborovému režimu. Dvacet dětí ve věku 8 až 14 let, které byly ze dvou různých vesnic, jsme rozdělili do čtyř družin a jejich vedení si vzali na starost čtyři naši schopní rádci.

Hned první den se všichni seznámili s celotáborovou hrou – byl to příběh o šíleném vědci, stroji času a cestě za pokladem... Takže každý další táborový den se nesl v duchu jedné země. Než se nám podařilo poklad nalézt, absolvovali jsme spoustu her, bojovek, sportů, časté koupání (naštěstí se nám udělalo hezky), batikování šátků, jezení hulkami v Japonsku, karneval v Rio de Janeiru, nízké lanové překážky, táborák...

V neděli jsme se vypravili do vesnice – prošli jsme si místní jarmark a navštívili mši. Předposlední den tábora přijel Aleš Sedláček s indiány a děti zkoušely křesat oheň, střílet z luku a večer se rozeběhly indiánské tance. No a poslední den přišla snad největší atrakce celého pobytu – travers aneb lanové přemostění údolí, které mělo asi 250 metrů... A sjezd po laně si užili opravdu všichni. Odpoledne nás zprávy nakonec přeci jen dovedly k pokladu, který byl plný sladkostí a drobných cen. Táborový program byl oficiálně ukončen večerním táborákem a scénkami, u kterých jsme se skutečně pobavili.

Toto všechno by ale mohl být stejně dobře program jakéhokoli jiného kvalitního tábora. Tak v čem byla ta odlišnost, to kouzlo? Bylo to v dětech samotných, v tom jaké byly, jakým způsobem

reagovaly, jak mluvily, s jakým nadšením si hrály... Nedá se to snad ani pořádně popsat. Všechny děti jsou v určitých věcech stejné, ale tyhle, banátské, byly opravdu v leccem jiné. Hlavně vlivem tvrdších životních podmínek, kdy nemají skoro žádný volný čas a možná také hlubokým křesťanským založením, se odlišovaly od klasických „městských“ dětí. Takže na mě působily trošku jako suchá půda, která do sebe vsákne všechno co na ni nalezete. Jistě, kluci se prali, nějaké ty hádky tam proběhly, jako všude, občas na ně bylo potřeba huknout, některé věci se musely opakovat pořád dokolečka. Ale stejně, to jejich nadšení nám dokázalo veškerou vynaloženou energii mnohonásobně vrátit...

Veronika Králová – Česílko

Cestou necestou na koňském povozu

Představte si tuto situaci: podvečer mezi Rovenskem a Gerńíkem, vy sedíte velmi, velmi unaveni cestou a teplem na zádi koňského povozu a před vámi se směje, juchá, piští a křičí hyjá, hyjá dvacítku dětí, asi jedenáctiletých. Cesta trvá dvě hodiny, hýždě trpí a vy trnete, aby některé z dětí napadlo pod kola. Ale co vás nemá, jsou zvyklé, na rozdíl od vás...

Ano, i takový byl Banát.

Náš, tedy druhý turnus, měl leccos lehčí než běh první. Tábor jsme převzali dobře postavený, počasí nám přálo víc než ostravským přátelům... Ale jinak najdu spoustu podobností s jejich turnusem.

Děti krajanů, které na táboře prožily deset dní, zachraňovaly v táborové hře ducha zlatokopa Koronela. Prožívaly to! Krom toho jsme odráželi nájezdy žravých psů, smířili se s tím, že někteří rodiče, bratři či bratřanci z pátého kolena navštěvovali tábor téměř denně (a jen málokdy se dali přinutit k participaci), vysvětlovali, že mrkvový salát má skončit v bříšku a ne v potoce... a přes všechno jsme zažili skvělých deset dní.

Děti byly vlastně pole neorané: za hry byly vděčné, přehazovaná a zejména hututu pro ně byly vrcholem blaha. Měli jsme výbornou kuchařku (Štěpánko, díky!) a děti to po dvou dnech začaly oceňovat – mnohé z nich na táboře přibra-

ly... Takových pět langošů na posezení udělá svě...

Místní lid vzal tábor za svůj. Pohostinnost a vstřícnost byla opravdu nevšední, hlavně u rodičů, jejichž děti jsme měli na táboře. V již zmíněném Rovensku jsme se dočkali kompletního oběda pro 30 dětí zdarma – to už přeci něco znamená, ne?

Tábory bychom asi nepodnikli bez masivní podpory pánů učitelů Skořepy, Svobody a vždy optimistické Nány Hermanové.

Banát je za námi...Rádi bychom tábor uskutečnili i napřesrok, ale to vše je ještě příliš daleko. Ale i pokud bychom neodjeli do gernického údolíčka jako vedoucí některého z turnusů, rozhodně se chceme vrátit jako návštěvníci. Víme totiž, že v Banátu mezi krajaný jsme už tak trochu doma...

Ondřej Šejtka a Tomáš Hurt,
vedoucí II. turnusu

Poděkování

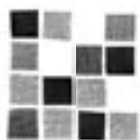
Mně zbývá jen znovu poděkovat kolegům z Ostravy, Prahy a České Lípy za obětavost, s jakou nelehký podnik v 1200 kilometru vzdáleném Rumunsku uskutečnili.

Nemá, tuším, svým způsobem konkurenci – a o to víc si svých přátel Ilony Jaglové, Apíka, Tetky, Hryzce, dr. Bobra a Česílka, Tomka, Káci, Štěpánky, Ivana, Smolíčka, Dadase a Ondry vážím.

Dík patří i Aleši Sedláčkovi, který se s námi na banátském táboření podílel, zapomenout nesmím na hlavního donátora akce, tedy ministerstvo školství.

Tomáš Novotný,
předseda Asociace TOM

Zaostřeno na hvězdárnu

představujeme

Co myslíte, mohl by mít symfonický orchestr někdy něco společného s hvězdárnou? Budete se asi divit, ale mohl. A mohla by mít taková hvězdárna pak časem namísto vážné hudby něco společného pro změnu s mimoškolní výchovou dětí a mládeže a snahou o kvalitní naplňování jejich volného času? Správnou odpověď je znovu ta kladná. Důkazem budiž existence Hvězdárny a radioklubu lázeňského města Karlovy Vary, o.p.s., jejíž ředitel Miroslav Spurný poskytl serveru Adam a časopisu Archa následující rozhovor.

Jak byste charakterizoval Hvězdárnu a radioklub lázeňského města Karlovy Vary? A jaké byly její začátky?

Přišel jsem na hvězdárnu v Karlových Varech v roce 1993. Tehdy fungovala pod městským kulturním střediskem, které se v roce 1995 transformovalo na Karlovarský symfonický orchestr. Hvězdárna se tudíž stala takovým zvláštním zařízením, a to i v celosvětovém měřítku: Byli jsme hvězdárnou symfonického orchestru...

Protože v rámci tohoto subjektu byla přímá práce s dětmi velmi problematická, tak jsme se v roce 1996 dohodli, že se staneme členy Duhy (Duha je členem České rady dětí a mládeže, pozn.). Vzniklo sdružení, které dosud existuje, má své členy a svůj program; jeho neoficiální název je stále ještě Duha Astra. V roce 1997 jsme ale byli převedeni pod městský úřad, kde hvězdárna fungovala zhruba dalších šest let. V roce 2003 se Městu Karlovy Vary podařilo založit obecně prospěšnou společnost s dlouhým názvem: „Hvězdárna a radioklub lázeňského města Karlovy Vary“. V něm jsou vlastně spojeny dva subjekty, pro které jsme vytvořili dvě nezávislá střediska. Zaštitili jsme tím jednak mládežnickou činnost pro radioamatéry, a jednak hvězdárnu, která se tam odpoutala od magistrátu, jehož byla do té doby

součástí, a stala se samostatným zařízením a mohla vyvíjet svoji činnost včetně práce s mládeží. Abychom tento stav pojistili úplně dokonale, stali jsme se vzápětí členem krajské rady dětí a mládeže i České rady dětí a mládeže (ČRDM, pozn.). Takže taková je ve stručnosti historie toho, jak jsme k té své opéesce vůbec přišli.

Hvězdárna je, jak už jste říkal, členem Krajské rady dětí a mládeže Karlovarského kraje, ČRDM, účastní se Bambiřády, a přece není klasickým dětským sdružením typu Skaut, Pionýr, Mládež Českého červeného kříže... V čem tedy tkví ten rozdíl?

O. p. s. není občanské sdružení, v tom je ten zásadní rozdíl. Tenhle „hybrid“ je vlastně typem společnosti, který je na hraně mezi „normálním“, běžným, neziskovým subjektem a podnikatelským subjektem. Už to, že je zapsán v Obchodním rejstříku, a přitom jde o neziskovou společnost, je podstatný rozdíl. V našem statutu je pak definován obsah hlavní činnosti i vedlejší (podnikatelské) činnosti. Velmi nám tato forma může pomoci při hledání programů, do kterých podát projekty spolufinancované ES. Pro nás je opéeska asi nejlepším řešením; „Město“ původně

zvažovalo, že z hvězdárny udělá příspěvkovou organizaci, a na konec od ní ustoupilo a zvolilo právě tuto právní formu. Pro nás měla tu výhodu, že jsme mohli odbourat veškeré problémy, které

Hvězdárna a radioklub lázeňského města Karlovy Vary

P. O. Box 175
K Letišti 144
360 01 Karlovy Vary

telefon: 353 225 772
hvezdarna.kv@email.cz
www.astropatrola.cz

nám činilo občanské sdružení ve vztahu k vlastníkovu objektu nebo provozovateli, kterým byl magistrát města. Sloučením do jednoho subjektu se naše situace de facto zjednodušila.

Kolik má Hvězdárna a radio-klub lázeňského města Karlovy Vary vlastně členů?

Obecně vzato, je to čím dál tím horší, protože aktivního zájmu dětí na Karlovarsku dost ubývá. V současné době se snažíme aktivně nabízet svůj program, jezdíme po školách, vyhlásili jsme i soutěž pro děti... Bohužel, zdá se, že děti daleko raději sedí u počítače a nejeví o naši činnost příliš velký zájem. A s tím právě souvisí, že se pokoušíme o něco, co tady v Evropě nikdo nedělá – aspoň o tom nevíme: Začali jsme totiž v roce 2004 jako první dělat on-line astronomická pozorování po internetu. Jde o to, že na síti běží pozorování pomocí dalekohledu a lidé připojení k internetu se mohou tímto způsobem na oblohu dívat... Ale to jsem odbočil.

Celkový počet našich členů, včetně radioklubu a astronomických kroužků, se teď momentálně pohybuje kolem třiceti pěti. Do věku osmnácti let je jich, tuším, kolem dvacítky a zbytek jsou většinou už vysokoškolští studenti. Na víkendovkách, které pořádáme jednou do měsíce, bývá standardně zhruba tak deset, dvanáct dětí. A na každém běhu námi pořádaných letních táborů našťastí vždy mezi 20 – 30 účastníky.

Myslím, že náplň vaší činnosti dost dobře vystihuje již samotný název, ale stejně: Mohl byste říci, co na víkendových akcích, případně na táborech mohou členové vaší organizace zažít? Co je tam čeká?

V podstatě se snažíme dostat děti trochu do přírody, ke klasickému pozorování oblohy okem, jakkoli je dnes astronomie hodně „prohnaná“ počítači, s nimiž děti přicházejí do styku velmi často. Naši hlavní náplní je tedy vzdělávání v oboru astronomie: chceme

děti naučit vnímat oblohu, jak se otáčí, a ukázat jim souhvězdí a známé objekty, které na ní mohou vidět.

Od roku 1993, kdy jsme začali pořádat tábory, jsme také každý rok lepili nějaký model, jednou Hubbleův teleskop, podruhé raketoplán... Máme také dětmi vyrobený nádherný model sluneční soustavy, který je i hlavním expozítem naší nové výstavy.

Ještě v době, než se rozběhl internet, jsme na táborech vymýšleli táborové noviny a zkoušeli jsme vydávat časopis. Pak přišlo na řadu rádio – provozovali jsme táborový rozhlas. Asi po dvou letech se nám potom podařilo zprovoznit stříhací kartu, a prostříhali jsme dokonce vlastní televizi. Tehdy to děti lákalo, dnes je toho všude plno a ony inklinují spíše k vlastnímu táboření pod stanem.

Zapojili jsme je mimo jiné i do tvorby pohádek. Děcka na tábore také vytvářela různé pořady, jeden z nich dokonce v současné době slouží jako program pro třetí a čtvrté třídy základních škol... Podařilo se nám rovněž za přispění dětí zpracovat několik knížek do podoby celotáborových her; cílem přitom bylo, aby děcka poslouchala vyprávěný příběh a jít si tím trochu svoji fantazii. Na děj pochopitelně navazovaly především astronomické úkoly, které z příběhu vyplývaly... Takto máme zpracovány asi čtyři nebo pět knížek. Naše činnost je tedy jakýmsi míšmašem všeho možného, opravdu to není jen klasické sezení u dalekohledu.

Děkuji za rozhovor.

*Jiří Majer
foto archiv sdružení*

ČRDM se zaměřila na osvětu (nejen) rodičů

Z ČRDM

Osvěta (nejen) rodičů, prevence sexuálního zneužívání dětí na akcích dětských sdružení a kampaň zaměřená na mládež v souvislosti s blížícím se předsednictvím České republiky Radě Evropské unie – tato tři témata dominovala tiskové konferenci, uspořádané Českou radou dětí a mládeže (ČRDM) 29. srpna 2008. Na setkání s novináři u příležitosti zahájení nového školního roku několikrát zaznělo, jak důležité je, aby rodiče věnovali dostatečnou pozornost nejen školním výsledkům svých ratolestí, ale také tomu, co děti dělají ve svém volném čase.

„Žádný rodič nemůže žít v iluzi, že se zřekne odpovědnosti za své dítě, pakliže ho někam umístí. Nikdy tomu tak není,“ prohlásil předseda ČRDM Aleš Sedláček. Rodič, který se o své dítě nebude zajímat, podle něj vždy ponese určité riziko, že jeho dítě může být nějakým způsobem zneužito – což se pochopitelně nemusí zdaleka týkat jen dětského sdružení. Vklad v podobě skutečného zájmu rodičů o mimoškolní program jejich dětí a aktivní zapojení se do práce dětského sdružení, oddílu či klubu se rodičům vrá-

tí. „To není v důsledku dobré jen pro ně a pro jejich pocit, že dítě je v dobrých rukou. Právě vytvoření onoho magického trojúhelníku rodič-dítě-vedoucí oddílu může položit základ třeba celoživotního přátelství dítěte a jeho kamarádů v oddíle, ale může i „zatăhnout“ jeho rodiče do skupiny, která se v daném oddíle dlouhodobě angažuje,“ nastínil Aleš Sedláček.

Uvedený apel na rodiče je jen jedním z řady podnětů, které mohou zájemci nalézt v inovované a rozšířené verzi Devatera rad ČRDM pro rodiče při výběru mimoškolních aktivit, zveřejněné na internetovém serveru www.crdm.cz. Myslete na celkový rozvoj dětské osobnosti, Respektujte individualitu dítěte, Naslouchajte svému dítěti, Zásadně důležitá je dobrá parta, zneji nadpisy některých pasáží Devatera. Rada s pořadovým číslem sedm pak vybízí čtenáře osvětového dokumentu: Buďte dobře informovanými rodiči. Její důležitost ozřejmil nový projekt ČRDM nazvaný Nás se to týká, zaměřený na prevenci sexuálního zneužívání dětí na akcích pořádaných dětským sdružením.

Jak Aleš Sedláček předdeslal, impulsem k uchopení zmíněného tématu se stala účast zástupců ČRDM na oslavách 60 let činnosti Bavorského kruhu mládeže. (Bavorsko má s ČR některé shodné rysy; odpovídají si například počtem obyvatel a rozlohou, méně

už tradicí spolkové činnosti.) Vzhledem k tomu, že se bavorští kolegové začali aktivně zabývat prevencí sexuálního zneužívání dětí a představili již své dílčí úspěchy v této oblasti, vedení ČRDM se rozhodlo jejich zkušenosti využít a zohlednit je ve svém novém projektu.

Na tiskové konferenci projekt zevrubně představil a do kontextu zasadil jeho vedoucí Jiří Zajíc. Úvodem konstatoval, že od roku 1990 dochází v ČR zhruba k tisícovce případů sexuálního zneužití dětí ročně. „Představa veřejnosti je zpravidla taková, že ti největší sexuální kriminálníci jsou mezi učiteli a vedoucími, čili mezi těmi, kteří se setkávají s dětmi při své speciální činnosti. Přesná data říkají úplný opak: naprostoj nejčastější případ sexuálního zneužití dítěte se stane v rámci rodiny,“ řekl Jiří Zajíc. Upřesnil, že nejčastějšími pachateli jsou nevlastní otcové, případně druzi či nápadníci matky zneužitého dítěte (zhruba 750 z oně tisícovky případů se týká děvčátek). „Na jednu stranu to určitě nejsou vedoucí našich sdružení a táborů, kteří by tady měli prim, na druhou stranu jsme si dobře vědomi toho, že k takovým situacím dochází,“ podotkl vedoucí projektu Nás se to týká. Podle něj se každoročně objeví jeden, dva takové případy. Jiří Zajíc podtrhl, že v dětských a mládežnických sdruženích, navštěvovaných statisící dětí, pracují desetitisíce dobrovolníků. „Čili, v té celkové české situaci je to jen malé procento, nicméně nám to dělá velkou starost,“ dodal. Preventivní projekt má jednak pro děti snížit riziko sexuálního zneužití, a jednak dát veřejnosti jasný signál, respektive výzvu ke spolupráci. „Protože ochrana před zneužíváním je celospolečenský problém. Je potřeba, aby si společnost uvědomila, že všichni, kteří mají na těch dětech zájem, na tom musí participovat. Rodiče v první řadě,“ dodal Jiří Zajíc.

Poukázal přitom na výzkum, který si u společnosti Median zadali skauti. Rodiče v něm odpovídali na otázku, co jim v souvislosti s jejich dětmi dělá největší starost; více než dvě třetiny dotázaných uvedly, že je to nedo-

statek času na děti. „To je varující a daleko přesahující problematiku sexuálního zneužívání, ale ukazuje to, v jaké realitě ty děti existují,“ okomentoval tento údaj Jiří Zajíc. Druhou nejfrekventovanější rodičovskou obavou je, že se dítě „chytne“ špatné party. „Rodiče si nedostatečně uvědomují, že hrozba špatné party se řeší tím, že se včas vytvoří podmínky pro to, aby dítě mohlo být v partě dobré. A to daleko dřív, než se v pubertě té

Předseda ČRDM Aleš Sedláček v rozhovoru pro Českou televizi

špatné party chytí,“ poznamenal vedoucí projektu Nás se to týká.

Jedním z jeho hlavních strategických záměrů je tedy získat zájem veřejnosti a spolupráci rodičů. Na straně dobrovolníků a vedoucích dětských a mládežnických spolků a organizací má zase jít o dlouhodobou systematickou činnost konzultovanou s odborníky (spolupráci přislíbil mj. prof. Petr Weiss). Projekt, inspirovaný bavorskou zkušeností, počítá s výškolením koordinátorů v dětských a mládežnických organizacích. „Jsem přesvědčen, že ve sdruženích dětí a mládeže bude o tuto nabídku ČRDM zájem, a že v dohledné době – i prostřednictvím seminářů, z nichž první tři se chystají už na podzim – se setkáme s lidmi, kteří by ve svých sdruženích tuto roli (koordinátorů prevence sexuálního zneužívání dětí) mohli hrát,“ uzavřel Jiří Zajíc.

Třetím bodem tiskové konference byla kampaň nazvaná Evropa mladýma očima, s níž novináře seznámil pracovník

Odboru pro mládež MŠMT Tomáš Kubík. Připomněl, že ČR převezme v době od 1. 1. do 30. 6. 2009 pomyslné žezlo předsednictví

Vedoucí projektu „Nás se to týká“ Mgr. Jiří Zajíc popisuje jeho podstatu zpravodajce České tiskové kanceláře

v Radě EU od Francie a že do českého předsednictví bylo zahrnuto i téma „Mládež“. Ministerstvo školství proto považuje za vhodné, aby kromě oficiálních akcí, které budou v rámci předsednictví probíhat, se objevily také akce doprovodné, jež budou šířit nosné myšlenky dál a zprostředkovávat je široké veřejnosti. K doprovodným akcím má být zařazena známá Bambiriáda a již zmíněná kampaň Evropa mladýma očima. Pod mottem „**Jedeme v tom společně**“ ji organizuje MŠMT ve spolupráci s ČRDM, Národním institutem dětí a mládeže (NIDM) a Sdružením pracovníků domů dětí a mládeže. „Mezi myšlenkami, které bychom chtěli šířit, bude také myšlenka tvořivosti, a to z toho důvodu, že příští rok bude Evropským rokem kreativity a inovací,“ podotkl Tomáš Kubík. Kampaň by podle něj měla obsahovat akce organizované nestátními neziskovými organizacemi, školami i školskými zařízeními pro zájmové vzdělávání; půjde o akce tradiční i speciální (na počest a podporu českého předsednictví Radě EU), celorepublikové i lokální – všechny ovšem s určitým vztahem k EU.

Subjekty, které by se chtěly do kampaně zapojit, musí proto nejprve své projekty přihlásit do výběrového řízení. Motivací jim přitom může být jednak příslib medializace vybraných projektů, a jednak možnost získat grant.

Pracovník odboru pro mládež MŠMT Bc. Tomáš Kubík odpovídá reportérkám Českého rozhlasu a Radiožurnálu

„Doporučujeme, aby sdružení žádala o částku ve výši 20 000 až 100 000 korun,“ upřesnil Tomáš Kubík. První fáze kampaně proběhne nyní, na podzim; sdružení se do ní mohla přihlásit do 15. srpna a přibližně v půli září se dozvědí, zda uspěla a jejich projekty byly vybrány a zařazeny do kampaně. „Překvapil nás velký zájem, protože se přihlásilo více než padesát projektů od třiceti různých subjektů,“ řekl pracovník ministerstva školství. Dodal, že uzávěrka přihlášek na příští rok bude 15. listopadu.

Více o kampani se můžete dozvědět na internetové stránce www.msmt.cz/mladez/predsednictvi

Součástí kampaně budou také nové internetové stránky www.evropamladymaocima.cz, které budou spuštěny v půli září.

Jiří Majer
foto autor

Festival YMCA Europe 2008 v Praze

naše téma

Po mnoha měsících napjatého očekávání vypukl 3. srpna Festival YMCA Europe 2008 v Praze. Byla to akce ve velkém stylu. Sjelo se na ni 7000 účastníků z 54 zemí světa. Pražské Výstaviště zažilo neuvěřitelnou směs jazyků, hudby, tanců, prezentací, sportů a her. Především byl ale celý festival naplněn výbornou přátelskou a otevřenou atmosférou.

Velké skupiny ymkařů přijely z USA, Mexika, Brazílie; festival navštívili i hosté z Asie a Afriky. Část programů připravovali sami účastníci pro ostatní. A bylo z čeho vybírat: obrovská pódia, spousta zajímavých aktivit – od koncertů, her, workshopů na především sociální témata nebo outdoorových aktivit až po bohoslužby, činnosti výtvarné a jinak kreativní.

City Action – tedy den, kdy se festival přenesl z Výstaviště na pražská náměstí, připravila česká YMCA a jejich 15 dobrovolníků. Na všech náměstích byl velký počet nejen účastníků festivalu, ale i kolemjdoucích Pražanů, kteří se zapojili do programu. Akce se vydařila a zajímala se o ni i média – tisk, televize i rozhlas. Ukázky můžete najít na www.ymca.cz.

Ukázalo se, že YMCA umí uspořádat velkou akci a že ymkaři jsou aktivní lidé, kteří umí bavit nejen sebe, ale rádi připraví něco i pro druhé.

Celá akce – festival i **City Action** – dopadla výborně, a to především díky mnoha dobrovolníkům, kteří nejen akci připravili, ale i na místě uskutečnili. Jim patří velký dík.

Každý festival je především o setkání, atmosféře, a to lze jen těžko předat slovy... Snad budou výmluvnější fotografie.

Ale pořádně si festival užijete jen na vlastní kůži, takže se těšte na rok 2013!

Zdroj: www.ymca.cz

S Dominem na Mars

Redakce rozhlasového pořadu pro děti Domino společně s Dětskou tiskovou agenturou připravila pro své posluchače již pátý ročník konkurzu do dětské vesmírné posádky. Na úspěšné řešitele zadaných úkolů čeká o vánočních prázdninách pobyt v Euro Space Center (ESC) v Belgii a simulovaný let do vesmíru. Akce se jmenuje EXPEDICE MARS 2008.

Účastníci simulovaného letu na Mars 2007

V pátek 26. prosince 2008 odjede z Prahy auto, které poveze členy dětské kosmické posádky do Belgie, do evropského vesmírného centra. Jejich jména zatím neznáme. Může to být kdokoli, komu není méně než 10 a více než 17 let, domluví se anglicky a má smysl pro hru a dobrodružství.

Jak se přihlásit?

Je to velmi snadné. Stačí od 1. září 2008 poslouchat rozhlasové Domino (Český rozhlas 2 Praha od 19:10 hodin) a do konce září

pečlivě vyplnit a poslat přihlášku (je na rozhlasových webových stránkách www.rozhlas.cz/praha). To slovo *pečlivě* ještě jednou zdůrazňujeme. Při vesmírném letu i malá chyba nebo malé opomenutí může stát posádku život. Proto i malá chyba nebo malé opomenutí při vyplňování přihlášky může zavinit vyřazení z konkurzu.

Co na přihlášené čeká?

Stanou se kandidáty na členy dětské vesmírné posádky, která uskuteční simulovaný let na Mars. V posádce bude pět odborností: palubní inženýr – počítačo-

vý expert, palubní lékař – psycholog, letec dokumentarista, letec biolog, letec architekt – geolog. Je třeba si vybrat jednu z nich.

V prvním internetovém kole budou přihlášení vyplňovat test, který najdou na webových stránkách expedice. V pořadu Domina budeme pravidelně napovídat.

V druhém kole budou účastníci vypracovávat projekt činnosti na Marsu ve zvolené odbornosti. Třetí kolo – semifinále – víkendové. Bude vybráno 10 účastníků simulovaného letu ke hvězdám.

Čtvrté kolo – finále. O vánočních prázdninách vyjede vesmírná posádka do výcvikového centra v Belgii a podnikne simulovaný let do vesmíru.

Kde hledat další informace?

V pořadech Domino (Český rozhlas 2 Praha, každý všední den od 19:10 hodin). Startujeme 1. září! Každý den bude řídicí centrum radit, jak vyplnit přihlášku a úvodní test. Hosty pořadu budou naši přední odborníci na výzkum vesmíru.

Na internetu – odkaz na webové stránky Expedice Mars 2008 bude na www.rozhlas.cz/praha nebo na www.dta.zde.cz.

Dětská tisková agentura – DTA

Lughnasad v Nasavrkách

Keltský svátek Lughnasad se slaví tradičně na přelomu července a srpna, 40 dní po letním slunovratu. Je to vlastně slavnost prvního ovoce, první sklizně, obdoba našich Dožínkových slavností. Nasavrcké občanské sdružení Boii pořádalo keltský festival

léta – svátek Lughnasad letos pro veřejnost v sobotu 26. července. V krásném letním dni se za Kelty do Nasavrk přijely podívat více než 4 000 návštěvníků.

V zámecké zahradě si mohli návštěvníci prohlédnout i výzkoušet keltská řemesla jako ražba mincí, výroba keramiky, vaření a další. Po celý den probíhaly také prohlídky v expozici Po stopách Keltů v prostorách zámku. Nezbytnou součástí Lughnasadu se staly rovněž trhy s tradičními výrobky ze dřeva, ze slámy apod., procházky po Keltské stezce, občerstvení a medovina. Děti si zase mohly zasoutěžit v hodu na kanec, hodu oštěpem a dalších hrách v zámecké zahradě.

Vystoupení na podiu a na zahradě – irské tance, zábavná show, ukázky boje, ale i tradiční obřad úrody se těšily velkému zájmu diváků. Vyvrcholením fes-

tivalu se jasně stal večerní živý koncert kapel Jauvajs, Asonance a Celtic Cross, které hrály pro nadšené diváky až do půlnoci.

Díky pomoci dobrovolníků, podpoře partnerů, krásnému počasí a spokojeným návštěvníkům byly oslavy Lughnasadu 2008 opravdu svátkem radosti, veselí a hojnosti! A nezbyvá než dodat – Lughnasad 2009, 1. srpna 2009 v Nasavrkách se blíží...

Anna Frantalová
foto www.boii.cz

Boží oko, Gisela a Bílá zář

Smrková, Skautka, Jeřabinka, Ještěrka, Bílá zář, Lesněnka, Gisela, Boží oko, Bella Donna... Jsou nápadité a zvukomalebné i prosté a obyčejné. Názvy studánek. O řadu jich pečují nejruznější dětské a mládežnické spolky. Ke konci loňského roku bylo v rámci pozoruhodného, již devět let trvajícího „studánkového“ programu **Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP (SMOP ČSOP)** podchyceno zhruba 170 studánek.

Bylo by jich koneckonců víc, ale některé již zanikly: vyschly, byly zničeny, majitel je oplotil apod., a tak je mladí ochránáři již nevidují mezi tzv. aktivními, o které se stará přes 2700 dětí a více než 800 dospělých. Z údajů zveřejněných na internetových stránkách SMOP si jich nejvíc vzaly na starost právě skupiny mladých ochránců přírody (66), o mnoho dalších (31) se starají dětské kolektivy (školní nebo jiné občanské sdružení). Další mají pod patronátem základní organizace ČSOP (23), rodiny (22), jiné spolky (18) nebo jednotlivci (14).

„Pojďte s námi hledat a do budoucna podchytit všechny veřejně přístupné přírodní zdroje vody (tedy prameny, studánky,...), aby i ostatní věděli, kde třeba v nouzi nejvyšší nalézt chladivé osvěžení,“ vybízejí mladí ochránci přírody všechny, kdo mají chuť přispět do **Národního registru pramenů a studánek** další položkou. Důmyslně zpracovaná evidence sestává ze záznamů, které v detailu obsahují několik základních údajů: název studánky, kraj, okres a přesné souřadnice, kde se pramen nachází; je tu i kolonka pro nadmořskou výšku, pro jméno člověka, který záznam pořídil a datum jeho aktualizace. Posledním údajem je pak odpověď na otázku, jestli někdo o studánku pečuje. A to ještě není všechno – kliknutím se zobrazí rovnou i mapa s vyznačeným zdrojem vody a v některých případech také jeho fotografie.

Ze záznamů se tak kupříkladu dozvíme, že o *Pramen krásy* na

Rokycansku v Plzeňském kraji pečuje Přírodovědný oddíl, o *Zámeckou* na Trutnovsku v Královéhradeckém kraji Mladí hasiči, kteří si říkají Vlci, a *Žlabov* na Frýdeckomístecku v Moravskoslezském kraji si vzali na starost členové TOM Modré šipy. Patronát nad *Březovou* na Děčínsku v Ústeckém kraji mají pro změnu dobrovolníci z 5. Pionýrské skupiny Janováci, *Magdalénka* na Olomoucku vděčí za svou údržbu ZČ Hnutí Brontosaurus „Delfin“ a *Cikáncina studánka* na Havlíčkovobrodsku (Kraj Vysočina) je pod dozorem nadšenců, kteří se podepsali jako Veverčáci...

Nad některými zdroji pitné vody zase drží patronát lidé, kteří nejspíš k žádnému juniorskému uskupení nepatří, nebo dokonce rodiny.

„V moderní uspěchané době, kdy je prý na vodu nejlepší umělohmotná láhev, však význam přírodních zdrojů vody pomalu zaniká. Po staletí udržované studánky pustnou, prameny se ztrácejí v bahně, pamětníci rozsáhlých pramenišť odcházejí, prastaré mapy neplatí. Je to velká škoda, voda do krajiny patří, a to nejen pro lidi, ale i pro veškeré živočichy,“ napsali v krátkém úvodním textu k výše zmíněnému projektu tvůrci registru. Smutným potvrzením jejich slov může být lakovnická poznámka „Zdroj vyschl“ v záznamu týkajícím se *Studánky pod kapličkou sv. Vojtěcha* na Strakonicku v Jihočeském kraji. V detailu záznamu lze dohledat, že studánku původně vyčistili členové ČSOP Strakonice; kaplička nad studánkou je nyní opravena a udržována péčí obce Radomyšl, pramen se však počal ztrácet již

v osmdesátých letech minulého století...
A není jediný.

Co s tím?

SMOP ČSOP na svých internetových stránkách ve spolupráci s Lesy ČR, s. p. vyhlásili dlouhodobou akci nazvanou **Zachraňme studánky**, jejímž cílem je obrátit pozornost na zanikající přírodní zdroje pitné vody, především v lesích, a držet nad nimi ochrannou ruku. Mladí ochránáři mj. rádi: pokud v přírodě objevíte přirozený a volně přístupný zdroj vody (studánku, pramének,...), pokuste se zjistit jeho přesné umístění (nejlépe GPS souřadnice – třeba dle internetu) a vyfotťte jej (čili zdokumentujte jeho současný stav). Získané údaje pak buď pošlete SMOP ČSOP, nebo – ještě lépe – zkontrolujte, zda tento zdroj již není podchycen v **Národním registru pramenů a studánek** – a pokud není, doplňte ho tam. Mladí ochránci přírody připomínají, že kdysi byly studánky a prameny jedním z nejdůležitějších zdrojů pitné vody a jako takové byly pečlivě opatrovány. Naši předkové jistě dobře věděli proč.

Jiří Majer

Foto archiv SMOP ČSOP

Zpravodaj ČRDM o výchově
a využití volného času dětí a mládeže

ARCHA

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek povoleno
Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259/99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce: Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce: Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 210, fax: 234 621 541
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Graf. úprava a sazba Michala Rocmanová, akad. mal.
Tiskne Studio REFOS, Praha
Fotografie z archivů členských sdružení ČRDM
Příspěvky přijímáme nejlépe ve Word 7.0 nebo RTF

Vychází 8 x za rok
Toto číslo vyšlo v září 2008
Zpravodaj Archa je nekomerční tiskovinou, která není určena k prodeji.
Archiv čísel Archy od roku 1999 ve formátu PDF najdete na adrese <http://www.crdm.cz/archa>

Foto na přední obálce: Pavel Drábek (Junák Kateřinice), na zadní obálce archiv redakce.

Světová konference skautek

Téměř 500 účastnic 33. Světové konference skautek WAGGGS (*World Association of Girl Guides and Girl Scouts*) v červenci v Johannesburgu v Jihoafrické republice zastupovalo 144 členských národních organizací skautek, dohromady přes 10 milionů členek.

Odstupující předsedkyně Elspeth Henderson byla vyznamenána za výjimečnou službu dívčímu skautingu Stříbrnou medailí WAGGGS.

Jako host vystoupila Graça Machel, manželka Nelsona Mandely, velká bojovnice za práva žen, dívek a dětí. V mnoha zemích světa jsou to právě skautky, které prosazují základní práva žen a dětí.

Různobarevné uniformy a pestré šátky, tradiční copánkové účesy Afričanek, zlatavá sáří skautek z Bangladéše, vyšívání šátky na hlavách skautek z Arabských Emirátů... úžasný pohled na ten Babylon. A přece si všechny rozumí, protože myšlenky hnutí jsou po celém světě podobné: vychovat samostatné, vzdělané, schopné dívky a mladé ženy.

Konference – to byly dny plné práce: účastnily jsme se workshopů a diskusních bloků, kde jsme si vyměňovaly zkušenosti s vedoucími skautských organizací z celého světa, probíraly jsme témata jako neformální vzdělávání, plánování, propagace činnosti, spolupráce s OSN a další. Navázaly jsme také mnohá mezinárodní přátelství.

Večery byly věnovány vzájemnému poznávání, představení jednotlivých kultur a států. Během úvodního večera jihoafrické skautky účastnicím konference přiblížily hudbou a tancem krásy své země. Jindy se hotelové foyer změnilo v mezinárodní „tržiště“, kde byly k mání různé národní výrobky – mušličky z ostrovních

Šest nových členek do Světového výboru: zleva Nadine El Achy (Libanon), Sapreet Saluja (USA), Wamuyu Mahinda (Kenja), Camilla Lindquist (Švédsko), Gabriela Derosa (Argentina) a Zahara Mawani (Pakistán).

Nově přijaté národní organizace – skautky z Burundi, Čadu, Dominikánské republiky, Maďarska, Malawi a Ruska; další tři se staly pozorovateli: Demokratická republika Kongo, Litva a Sýrie.

států jako Fidži nebo Cookovy ostrovy, jídelní hůlky z Hong-Kongu, jemné japonské šátečky, dřevěné a kožené drobnosti nebo africké batiky... Vítězek byl tradičně určen pro nadaci „Fondu sesterství“. Zvolily jsme na šest let členky do Světového výboru; další závěrečná jednání byla věnována hlasováním – například o výši příspěvků, změnách stanov, a volbě místa, kde se bude konat příští, 34. Světová konference WAGGGS – sejdem se v roce 2011 ve skotském Edinburghu.

Michala K. Rocmanová, foto autorka

Jeden z večerů byl věnován ochutnávce národních tradičních jídel a nápojů; většina účastnic si oblékla nádherné národní kroje.

Když jsem se vracel hodinu po půlnoci z Vyšehradu, odkud jsem sledoval slavnostní ohňostroj, ptal se jeden oslavami značně společensky unavený spoluobčan všech cestujících v našem vagónu metra, kde že je vidět ta změna, co vstup České republiky do Evropské unie přinesl. A já si znovu uvědomil, že ona změna nespočívá v něčem okamžitě viditelném, že závisí na nás, jak tu příležitost být „opravdovými Evropany“ uchopíme a naložíme s ní. A že mnoho našich sdružení i Česká rada dětí a mládeže samotná už vlastně v Evropské unii je, oficiální vstup nevstup.

*Bývalý předseda ČRDM Pavel Trantina
v úvodníku „Jsme v Unii...“, 2004*

Deset pestrých let České rady dětí a mládeže

Jaký osud čeká krajské rady dětí a mládeže? Půjdou dál každá zvlášť, svou vlastní regionální cestou – tu k prosperitě, jinde ke skomírání či pozvolnému zániku – nebo začnou účelně spolupracovat, mluvit stejnou řečí a hledat bok po boku své „místo na slunci“? A kde to místo vlastně je? A kde bude za pět let? V České radě dětí a mládeže, (ČRDM), kde již nyní tři z nich jsou? Tyto a další otázky se vyrojily na semináři svolaném Jihomoravskou radou dětí a mládeže (JmRDM) na sobotu 15. ledna 2005 do Brna. Seminář byl ryze pracovní a jeho účastníci jednali bez oficialit, otevřeně a přátelsky.

Z redakčního textu nadepsaného

„Krajským radám se zabýšsko na lepší časy“, 2005

Možná, že by mohla sehrávat úlohu jakéhosi příkladu – příkladu toho, že se s dětmi a mladšími lidmi dá počítat. A že jejich názory bývají často překvapivě dospělé, zatímco – upřímně řečeno – názory některých dospělých bývají překvapivě infantilní.

Někdejší předseda Rady vlády pro lidská práva

*Jan Jařab v odpovědi na otázku,
jakou roli by podle něj mohla hrát ve společnosti
reprezentativní rada dětí a mládeže,
sdružující spolky a organizace zaměřené
na mimoškolní výchovu mladých lidí, 2004*

„Ošemetná věc, ta autorita. Ale ve většině oddílů se to daří, vedoucí si najdou nebo vychovávají okruh dětí, se kterými si oboustranně rozumí, časem z nich vyrostou pomocníci a noví vedoucí. Tedy jen z některých, ze všech být nemůžou – to by neměli koho vést.

A jeden čerstvý příklad za všechny. Rodiče (48) mají v oddíle svého syna (18) jako začínajícího vedoucího a takto hovoří k vedoucímu oddílu: „Domluv tomu našemu Pepíkovi, aby šel na tu školu do Brna. Naše slova pouští jedním uchem tam a druhým ven, ale na tebe dá.“ No řekněte, není to čítankový příklad autority vedoucího?

*Mojmír Nováček – Pirát, Asociace TOM
v glose s titulkem Když „parta“ znamená „oddíl“, 2005*

Vybráno z Archy 2004 – 2005

Je skvělé, že ačkoliv nejsme jedna organizace – jsou tady lidé z domu dětí, junáci, pionýři, deburjáři, je tady Česká tábornická unie, Azimut... těch sdružení je celá řada – spolupracujeme. A je úplně jedno, kdo z jakého sdružení je.

*Vladimír Kubát – Wiky (RADAMBUK),
ředitel českobudějovické*

*Celostátní vzájemné výměny zkušeností 2004
v rozhovoru nazvaném „Lidé vědí, proč sem přijeli“*

